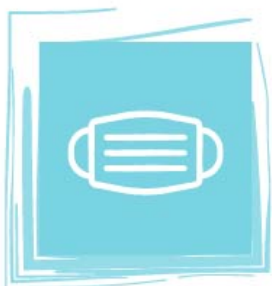

ΜΕ ΑΠΟΨΗ

Παρασκευή, 18-Οκτ-2019 00:04

Πώς να μειώσουμε τη ζημία από την πτώχευση της Thomas Cook

Φοράμε μάσκα

Του Αργύρη Αργυριάδη

Όσο ιστορική ήταν ως εταιρία η Thomas Cook τόσο ιστορικό θα μείνει το... "κανόνι που βάρεσε" στην παγκόσμια αγορά. Από άποψη διοίκησης τουριστικών επιχειρήσεων δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη η πτώχευση του πλέον εμβληματικού και ιστορικού τουριστικού ομίλου, παγκοσμίως. Εύλογα, λοιπόν, η συζήτηση για τα αίτια της κατάρρευσης ύστερα από 178 έτη λειτουργίας (ξεκίνησε δραστηριότητα το 1841!) έχει ξεκινήσει. Ωστόσο, αυτό που δεν φαίνεται να έχει γίνει πλήρως αντιληπτό είναι το μέγεθος των συνεπειών από την ανωτέρω πτώχευση τόσο για την Ελλάδα όσο και παγκοσμίως. Ειδικά στη χώρα μας μολοντί γράφηκαν πολλά, ελάχιστα ειπώθηκαν για το ακριβές μέγεθος των επιπτώσεων και το πώς μπορούν πολιτεία και επιχειρήσεις να μειώσουν τη ζημία που προκάλεσε η πτώχευση του ανωτέρω ομίλου.

Πολλοί παρομοιάζουν την πτώχευση της Thomas Cook ως τη Lehman Brothers της τουριστικής βιομηχανίας. Η πιο αξιόπιστη μέχρι στιγμής έρευνα που δημοσιεύτηκε – του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος – κρούει τον κώδωνα του κινδύνου. Σύμφωνα με αυτήν το εισόδημα που θα χαθεί το 2020 για την ελληνική οικονομία θα ανέλθει στα 2,5 δισ. ευρώ! Ο αριθμός των ξενοδοχείων που επηρεάζονται από την ανωτέρω πτώχευση ανέρχεται

anytime
15% έκπτωση
σε όλα τα νέα συμβόλαια
Πάρε τιμή τώρα

στα 1193 (ήτοι στο 12% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας). Οι απώλειες των ξενοδοχείων (μόλις για τις έξι εβδομάδες που απομένουν μέχρι τη λήξη της τουριστικής περιόδου) ανέρχονται στα 190,2 εκατομμύρια ευρώ. Το ποσό προσαυξάνεται στα 315 εκατομμύρια εάν προστεθεί και η ζημία που υπέστησαν τα λοιπά καταλύματα διαμονής (λχ ενοικιαζόμενα δωμάτια) και τα ταξιδιωτικά γραφεία. Ο κίνδυνος πρόκλησης "χιονοστιβάδας" (domino effect) στην αγορά είναι υπαρκτός, καθόσον από τον ξενοδοχειακό κλάδο επηρεάζονται εκατοντάδες άλλες επιχειρήσεις.

Ποια μέτρα, όμως, έλαβε η οργανωμένη πολιτεία για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα; Δυστυχώς μέτρα αντιστρόφως ανάλογα του προβλήματος που ουδόλως δύνανται να ανασχέσουν τις επιπτώσεις (πως άλλωστε μπορεί να χαρακτηρίσει κανείς την εξαίρεση από το φόρο διαμονής που ούτως ή άλλως δεν εισέπραξαν ποτέ οι επιχειρήσεις και την αναστολή μόλις για 6 μήνες της προθεσμίας καταβολής ΦΠΑ μόνον εκείνων των επιχειρήσεων που το 25% του τζίρου τους προέρχονταν από την Thomas Cook;).

Αντίθετα, στην Ισπανία εξαγγέλθηκε ένα οργανωμένο πακέτο 723 εκατομμυρίων ευρώ που ανάμεσα στα άλλα προβλέπει προνομιακές πιστώσεις για τις πληγείσες επιχειρήσεις, μείωση των αεροναυτιλιακών τελών σε ποσοστό 12% για τη χρήση του ισπανικού εναέριου χώρου από το νέο έτος και στην απαλλαγή κατά 100% από το τέλος προσγείωσης για την τρέχουσα χειμερινή περίοδο στοχεύοντας στην προσέλκυση νέων αεροπορικών εταιρειών. Δεν πρέπει να παροραθεί ότι "τα ισπανικά αντανακλαστικά" περιλαμβάνουν και ένα σημαντικό πακέτο στοχευμένης τουριστικής προβολής, όπως και την κατάρτιση "νομικής στρατηγικής για την υπεράσπιση των συμφερόντων του κράτους και των θιγόμενων επιχειρήσεων".

Τι μπορούν, όμως, να κάνουν οι ίδιες οι επιχειρήσεις από τη στιγμή που το κράτος "λάμπει δια της απουσίας του"; Προφανώς να προσπαθήσουν να περιορίσουν τη ζημία τους. Από τη στιγμή, μάλιστα, που το ίδιο το κράτος "κωφεύει" θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα νομικά εργαλεία που τους δίνει η ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία. Ειδικότερα:

α) να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους στην πτωχευτική διαδικασία των δύο βασικών εταιριών του ομίλου (η εκκαθάριση της πρώτης που εδρεύει στην Αγγλία κινείται με σαφούς γρηγορότερους ρυθμούς από την αντίστοιχη Γερμανική). Η ανωτέρω ενέργεια δεν στοχεύει μόνον στην είσπραξη της απαίτησης (κάτι που θα εξαρτηθεί μόνον από την ύπαρξη τελικού πτωχευτικού μερίσματος) αλλά πρωτίστως για τον σχηματισμό φορολογικά αναγνωρίσιμης πρόβλεψης επισφαλούς απαίτησης, σύμφωνα με όσα προβλέπει το άρθρο 26 του ν. 4172/2013.

β) να αξιώσουν από την Ελληνική πολιτεία την επιστροφή του ΦΠΑ που δεν εισέπραξαν. Ακόμη και εάν η πολιτεία αρνηθεί να τον επιστρέψει – όπως φαίνεται μέχρι στιγμής – οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις μπορούν να θεμελιώσουν τη σχετική αξίωσή τους στη θεμελιώδη αρχή της έκτης Ευρωπαϊκής Οδηγίας ΦΠΑ, σύμφωνα με την οποία η βάση επιβολής του φόρου συνίσταται στην πράγματι εισπραχθείσα αντιπαροχή. Συνεπώς αναγκαία συνέπεια της αρχής αυτής είναι ότι η φορολογική αρχή δεν μπορεί να εισπράξει ως ΦΠΑ ποσό υψηλότερο εκείνου που είχε εισπράξει ο υποκείμενος στον φόρο, δηλαδή η ξενοδοχειακή επιχείρηση (απόφαση του ΔΕΕ της 23ης Νοεμβρίου 2017, Enzo Di Mauga, C-246/16, απόφαση της 3ης Ιουλίου 1997, Goldsmiths, C-330/95, EU:C:1997:339, σκέψη 15 και ΣτΕ 335/2019, ΔΕΔ 2507/2019, ΔΕΔ 806/2019, ΔΕΔ 805/2019)

Πρωτίστως, οι πληγείσες επιχειρήσεις πρέπει να συντονιστούν και να αυτονόητα σε ένα οργανωμένο πλαίσιο. Δυστυχώς, η επίτευξη παραμένει ζητούμενο και στη μεταμνημονιακή Ελλάδα...

* Ο κ. Αργύρης Αργυριάδης είναι Δικηγόρος σε Ελλάδα και Αγγλία

